

Friedrich Argelander i la brillantor de les estrelles

(1799,1875, Prússia)

Friedrich Wilhelm August Argelander va néixer el 1799 a Memel (Prússia). El 1817 va anar a la ciutat de Königsberg on va començar a estudiar ciències a la Universitat de la ciutat. Allà va tenir de professor a Friedrich Bessel, qui el va contagiar el seu entusiasme per l'astronomia. El 1820 Argelander es va convertir en assistent de l'observatori de Königsberg.

El 1822 va obtenir el seu doctorat amb una revisió crítica de les observacions de John Flamsteed, qui havia publicat les seves observacions sense corregir.

Un any després, gràcies a Bessel, Argelander va començar a treballar com a observador a l'Observatori de la Universitat de Turku (Finlàndia). Més tard es va convertir en el seu director i el 1828 en professor d'astronomia de la Universitat. Aquell mateix any la Universitat es va traslladar a Helsinki degut a un incendi que havia destruït la major part dels seus edificis. En aquest observatori havia treballat en el moviment de les estrelles, on va escriure els seus resultats en una obra publicada el 1837 anomenada *Sobre el Moviment propi del Sistema Solar*.

El 1836 es va traslladar a Bonn, on va ser l'impulsor d'un nou observatori astronòmic a la ciutat, finançat pel rei Friedrich Wilhelm IV, a qui coneixia personalment. L'observatori es va obrir el 1845 i estava equipat amb una dotzena d'importants instruments.

En aquest observatori Argelander i els seus col·legues Eduard Schönfeld i Adalbert Krüger, van dur a terme una important labor d'astrometria (mesura de la posició de les estrelles) i de fotometria (mesura de la brillantor de les estrelles). Durant onze anys van mesurar més de 324 mil estrelles que van publicar el 1863 en un catàleg molt important, conegut com *Bonner Durchmusterung* (mesurament de Bonn, abreujat BD). Va ser el darrer catàleg estel·lar que es va fer sense utilitzar fotografia.

Argelander va ser el primer astrònom de mesurar de forma sistemàtica la brillantor de moltes estrelles. Per a fer-ho es va inventar un mètode que du el seu nom i que encara es fa servir avui en dia. Es tracta de comparar la brillantor de l'estrella que es vol conèixer amb la brillantor de les estrelles veïnes ja conegudes.

El 1863 fundà una organització internacional d'astrònoms, la *Astronomische Gesellschaft*. Aquell mateix any va rebre la medalla d'or de la *Royal Astronomical Society*.

Va morir el 1875 a l'edat de 76 anys.

